

21.1.2010

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1098/2007, του κ. Juan Antonio Carrasco Ragel, ισπανικής ιθαγένειας, εξ ονόματος του φορέα «Plataforma Por El Estudio Epidemiológico», σχετικά με την εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης επιδημιολογικής μελέτης για τους κατοίκους τόσο της κομητείας του Γιβραλτάρ (Ανδαλουσία, Ισπανία) όσο και του Γιβραλτάρ (Ηνωμένο Βασίλειο)

1. Περίληψη της αναφοράς

Ο αναφέρων ζητεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να συνδράμει τους κατοίκους της κομητείας του Γιβραλτάρ (Ανδαλουσία, Ισπανία) στις προσπάθειές τους να πείσουν τις αρμόδιες ισπανικές αρχές σχετικά με την ανάγκη συντονισμού με τις αρχές του Γιβραλτάρ και εκπόνησης μιας ολοκληρωμένης επιδημιολογικής μελέτης για την περιοχή του Γιβραλτάρ. Ο αναφέρων εξηγεί ότι οι κάτοικοι του Γιβραλτάρ έχουν σοβαρούς λόγους να ανησυχούν για την υγεία τους, καθώς η περιοχή φαίνεται ότι υφίσταται σοβαρή ρύπανση εξαιτίας των διαφόρων βιομηχανιών που υπάρχουν εκεί. Σύμφωνα με τον αναφέροντα, σε αντίθεση με τις ισπανικές αρχές, η κυβέρνηση του Γιβραλτάρ εμφανίζεται πρόθυμη να εκπονήσει μια τέτοια μελέτη επί του εδάφους της. Ο αναφέρων θεωρεί ότι, προκειμένου να είναι επαρκής, η μελέτη θα πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο του Γιβραλτάρ και δηλώνει ότι όλοι όσοι κατοικούν στο Γιβραλτάρ δικαιούνται να γνωρίζουν τους κινδύνους υγείας που διατρέχουν.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις 14 Μαρτίου 2008. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 202, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 21 Ιανουαρίου 2010.

Οι κάτοικοι του Γιβραλτάρ και του Campo de Gibraltar θεωρούν ότι έχουν δικαίωμα στην

υγεία όπως και οι υπόλοιπες περιοχές της Ανδαλουσίας, και το δικαίωμα να μάθουν γιατί πεθαίνουν νωρίτερα εδώ απ' ό,τι σε άλλες περιοχές. Η σχετική ευρωπαϊκή, ισπανική, βρετανική και ανδαλουσιανή νομοθεσία τους παρέχει αυτό το δικαίωμα, ο αρμόδιος όμως δημόσιος φορέας αρνείται να το εφαρμόσει στην πράξη. Η κυβέρνηση του Γιβραλτάρ προτίθεται να εκπονήσει αυτήν την επιδημιολογική μελέτη στην επικράτεια της, προφανώς όμως θα πρέπει να διεξαχθεί σε συντονισμό με εκείνη της περιφερειακής κυβέρνησης της Ανδαλουσίας.

Συνεπώς, οι αναφέροντες ζητούν την ανάληψη επείγουσας δράσης ή τη λήψη οποιουδήποτε άλλου μέτρου που θεωρείται κατάλληλο, ούτως ώστε η περιφερειακή κυβέρνηση της Ανδαλουσίας να εκπονήσει επιδημιολογική μελέτη, σε συντονισμό με την κυβέρνηση του Γιβραλτάρ, που να καλύπτει τους κατοίκους του Γιβραλτάρ και του Campo de Gibraltar. Η μελέτη αυτή πρέπει να είναι ανεξάρτητη και πρέπει να διαπιστώσει κατά πόσον τα υψηλά ποσοστά θνησιμότητας των κατοίκων της περιοχής αυτής συνδέονται με τις εκπομπές στην ατμόσφαιρα και το νερό από τις βιομηχανίες που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή.

Ο *Άτλας θνησιμότητας σε μικρές περιοχές της Ισπανίας*¹ επιβεβαίωσε ότι οι κάτοικοι του Γιβραλτάρ και του Campo de Gibraltar εμφανίζουν υψηλή θνησιμότητα, και ότι το προσδόκιμο ζωής είναι μικρότερο απ' ό,τι σε άλλες περιοχές της Ισπανίας. Ο *Δημοτικός άτλας θνησιμότητας λόγω καρκίνου στην Ισπανία*² δείχνει ότι τα ποσοστά καρκίνου στην περιφέρεια Campo de Gibraltar είναι πολύ υψηλότερα από τον μέσο όρο της Ισπανίας. Οι κάτοικοι αυτής της περιοχής παρουσιάζουν ποσοστά νοσηλείας για όγκους τα οποία είναι υψηλότερα από τον μέσο όρο σε άλλα μέρη της Ανδαλουσίας³.

Από τη δεκαετία του 1960, πολλές βιομηχανίες εγκαταστάθηκαν στο Campo de Gibraltar, οι οποίες εκπέμπουν βλαβερές ουσίες στην ατμόσφαιρα, το νερό και το φυσικό περιβάλλον, σύμφωνα με τα αρχεία του ευρωπαϊκού μητρώου ρυπογόνων εκπομπών για τα έτη 2001-2005.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος της περιφερειακής κυβέρνησης της Ανδαλουσίας ανέθεσε στο Centro Superior de Investigaciones Científicas de España την εκπόνηση διάφορων μελετών για το σχέδιο ποιότητας του περιβάλλοντος, με στόχο να διενεργηθεί μια περιβαλλοντική διάγνωση στην εν λόγω περιοχή. Η μελέτη αυτή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «Συνιστάται η διεξαγωγή μια γενικής επιδημιολογικής μελέτης στο Campo de Gibraltar και ιδίως στο Puente Mayorga».

Στην προεδρία της περιφερειακής κυβέρνησης της Ανδαλουσίας κατατέθηκαν 13 000 υπογραφές, με αίτημα τη διεξαγωγή μιας ανεξάρτητης επιδημιολογικής μελέτης για τους κατοίκους του Campo de Gibraltar, η οποία θα διαπίστωνε με σαφήνεια κατά πόσον οι εκπομπές προϊόντων από τις βιομηχανίες που είναι εγκατεστημένες εκεί έχουν οποιαδήποτε σχέση με τα υψηλά ποσοστά θνησιμότητας και εμφάνισης όγκων που παρατηρούνται στην περιοχή. Η περιφερειακή κυβέρνηση της Ανδαλουσίας, μέσω του Υπουργείου Υγείας της, αρνήθηκε να διεξαγάγει την εν λόγω γενική μελέτη.

Το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για το Περιβάλλον και την Υγεία 2004-2010⁴ τονίζει ότι η κατανόηση και η αντιμετώπιση των σχετικών με το περιβάλλον προβλημάτων υγείας απαιτεί στενή συνεργασία μεταξύ πολλών φορέων: της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κρατών μελών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, περιβαλλοντικών και ερευνητικών κοινοτήτων,

¹ Universidad Pompeu Fabra de Barcelona

² Υπουργείο Υγείας της Ισπανίας

³ Μελέτη του δρ. Dávila, η οποία εκπονήθηκε στο νοσοκομείο Punta de Europa de Algeciras

⁴ COM(2004) 416 τελικό, το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2004

φορέων υγείας, βιομηχανίας, γεωργικών φορέων και ενδιαφερομένων μερών. Όλοι αυτοί οι παράγοντες είναι συνυπεύθυνοι για την επίτευξη προόδου στον σύνθετο αυτόν τομέα.

Η Επιτροπή έχει ήδη διαπιστώσει συστημική έκθεση του κοινού στην περιοχή αυτή σε υπερβολικά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, όπως ρυθμίζονται κανονιστικά στις οδηγίες 1999/30/EK¹ και τη νέα οδηγία 2008/50/EK για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη². Η διαπίστωση αυτή επισημαίνει τη σημασία που έχει η ορθή κατανόηση της κατάστασης της τοπικής ρύπανσης και των σχετικών με αυτήν κινδύνων για την υγεία, προκειμένου να αναληφθεί κατάλληλη δράση, όπως απαιτείται από την οδηγία. Τον Ιανουάριο του 2009, η Ισπανία έλαβε προειδοποιητική επιστολή λόγω διαρκούς υπέρβασης των ημερήσιων και ετήσιων οριακών τιμών αιωρούμενων σωματιδίων PM₁₀ οι οποίες τέθηκαν σε ισχύ το 2005. Η Επιτροπή λαμβάνει επί του παρόντος περαιτέρω μέτρα για να επιβάλει τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία περί ποιότητας του αέρα στη συγκεκριμένη περιοχή.

Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την έρευνα, την κατάρτιση και εκπαίδευση –που αποτελεί καίρια πτυχή της διεπαφής περιβάλλοντος/υγείας– και εφαρμογής των μέτρων παρακολούθησης και διαχείρισης της επικινδυνότητας. Τα κράτη μέλη διαδραματίζουν επίσης σημαντικότατο ρόλο ως μάντας μεταφοράς των σε εθνικό επίπεδο επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων στους κατάλληλους χώρους συζήτησης σε επίπεδο ΕΕ (Consultative Forum on Environment & Health) και για τη διάχυση των πληροφοριών που προέρχονται από την ΕΕ, σε εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Συμπεράσματα

Δεν υφίσταται νομική υποχρέωση διεξαγωγής επιδημιολογικών μελετών. Εντούτοις, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σχέδιο Δράσης για το Περιβάλλον και την Υγεία 2004-2010³, η κατανόηση και η αντιμετώπιση των σχετικών με το περιβάλλον προβλημάτων υγείας απαιτεί μόνιμη συνεργασία μεταξύ πολλών φορέων: της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, κρατών μελών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών αρχών, περιβαλλοντικών και ερευνητικών κοινοτήτων, φορέων υγείας, βιομηχανίας, γεωργικών φορέων και ενδιαφερομένων μερών, και ότι όλοι αυτοί οι φορείς είναι συνυπεύθυνοι για την επίτευξη προόδου στον σύνθετο αυτόν τομέα.

¹ ΕΕ L163 της 29.06.1999

² ΕΕ L152 της 11.06.2008· η οδηγία 2008/50/EK θα καταργήσει την οδηγία 1999/30/EK τον Ιούνιο του 2010

³ COM(2004) 416 τελικό, το οποίο εγκρίθηκε από την Επιτροπή τον Ιούνιο του 2004